מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

לפני כבוד חברי הוועדה: **ערר** 1710-21

מוחמד מולא, עו"ד - יו"ר הוועדה 1722-21

ראאד חאג' יחיא, רו"ח – חבר הוועדה 1730-21

1731-10

העוררת: **וי.אי.פי. אבטחה בע"מ מס'** 513388173
ע"י ב"כ מר/גברת איתן פפאו

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

<u>החלטה</u>

1. לפנינו ארבעה כתבי ערר אשר הגישה העוררת, חברת שמירה שמספקת שירות אבטחה, וזאת בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה)- תש"ף 2020 (להלן: "**חוק התכנית לסיוע כלכלי**"). להלן פירוט תיקי הערר:

א. **תיק ערר** 1710-21 על החלטת המשיבה בהשגה מספר 57278965, במסגרתה נדחתה בקשת העוררת לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים ספטמבר – אוקטובר 2020.

ב. **תיק ערר** 1722-21 על החלטת המשיבה בהשגה מספר 57333107, במסגרתה נדחתה בקשת העוררת לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים נובמבר – דצמבר 2020.

ג. **תיק ערר** 1731-21 על החלטת המשיבה בהשגה מספר 58005309, במסגרתה נדחתה בקשת העוררת לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים ינואר – פברואר 2021.

ד. **תיק ערר** 1730-21 על החלטת המשיבה בהשגה מספר 57425688, במסגרתה נדחתה בקשת העוררת לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים מרץ – אפריל 2021.

2. טענות העוררת בכתבי הערר הופנו כנגד החלטות המשיבה מיום 01/08/2021, אשר ניתנו בנוסח אחיד, ובמסגרתן נדחו השגות העוררת, מהנימוקים שלהלן:

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

"לאחר חישוב ממוצע בין שנת 2019 **לשנת** 2020 **שיעור הירידה אינו עולה על השיעור המינימלי הקבוע בחוק. התנודתיות במחזורים קיימים גם בשנת** 2020 **וגם בשנת** 2019. **והשוואת המחזורים בין שנים אלו מצביעה על פער אשר אינו מסביר בהכרח את הירידה של המחזורים להבא ומפר את הקש"ס של השפעות נגיף הקורונה. לאור האמור הוחלט לדחות את השגתך"**.

3. העוררת לא השלימה עם החלטות המשיבה בהשגות, והגישה כתבי ערר כמפורט לעיל.

<u>טענות העוררת</u>

4. לטענת העוררת, השוואה מחזורי העסקאות השנתיים לשנים 2019- 2020 אינה משקפת בצורה נכונה את הירידה במחזורי העסקאות שחלה מחודש ספטמבר 2020.

5. העוררת הוסיפה וטענה כי הירידה במחזורי העסקאות החלה בחודש ספטמבר 2020, ומקורה בסגירת בתי הקולנוע בארץ, שההכנסות בגין שירותי השמירה אשר מספקת להם מהוות עיקר הכנסותיה של העוררת.

6. העוררת הפנתה לדו"ח רווח והפסד (לא מבוקר) לשנת 2020, וטענה כי מהדו"ח עולה כי לאחר הפחתת סכום המענקים הכולל שקיבלה מהמשיבה, לעוררת ירידה במחזורי העסקאות השנתיים.

<u>טענות המשיבה</u>

7. בכתב התשובה שהגישה המשיבה ביום 16/11/2021, עמדה המשיבה על הרקע לחקיקת חוק התכנית לסיוע כלכלי. כמו כן, עמדה על תכלית המענק בדבר השתתפות בהוצאות קבועות וכן על הנוסחה שנקבעה לחישוב גובה המענק, והמרכיבים בנוסחה הנותנים ביטוי לתכלית המענק. כן ציינה המשיבה את תנאי הזכאות למענק, והדגישה את התנאי בדבר קיום קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה לתקופת הבסיס לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה.

8. לטענת המשיבה, מעיון בדיווחי העוררת על מחזורי העסקאות, עולה כי בחודש מרץ 2020, שבמהלכו הוטל סגר על הציבור בשל התפשטות נגיף הקורונה בארץ, דיווחה העוררת על מחזור עסקאות בסך 1.7 מיליון ₪. בחודש העוקב, דיווחה העוררת על מחזור עסקאות בשיעור אפס, ואז בחודש מאי 2020 דיווחה על מחזור עסקאות בסך של כ- 4 מיליון ₪. בהינתן נתוני הדיווח, טענה המשיבה כי ככל הנראה, דחתה העוררת דיווח על עסקאות מחודש אפריל 2020 לחודש מאי 2020.

9. בסעיף 22 לכתב התשובה חזרה המשיבה על החלטתה בהשגה, וטענה כי בהעדר קשר סיבתי, יש לדחות את העררים.

10. המשיבה ביקשה מהוועדה להורות על דחיית העררים, וחיוב העוררת בהוצאות ההליך בצירוף שכר טרחת עורך דין ומע"מ כחוק.

<u>החלטות הוועדה לאחר קבלת כתב התשובה</u>

11. ביום 18/11/2021 הורתה הוועדה למשיבה להבהיר עמדתה בדבר חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהתאם לממוצע מחזורי העסקאות לשנת 2020, וכן התבקשה המשיבה להבהיר כיצד עמדתה בתיקי הערר שבכותרת, מתיישבת עם עמדתה בתיקים אחרים, בהם נטען כי עריכת ממוצע שנתי בתקופת הזכאות חוטאת לכוונת המחוקק להעניק מענק דפרינציאלי בהתאם לשיעור ירידת המחזורים (ראו לדוגמה עמדת המשיבה בתיק ערר 1869-21 **דוד זכריה ובניו בע"מ נ' רשות המסים** (החלטה מיום 08/12/2021) (להלן: "**עניין דוד זכריה**"). כמו כן, במסגרת ההחלטה מיום 18/11/2021, התבקשה המשיבה לצרף דוחות סיכומי דיווח של העוררת (ESNA) עליהם מבוססת עמדתה כפי שבאה לידי ביטוי בכתב התשובה, וכן דוחות סיכומי דיווח לשנים 2017-2018. המשיבה התבקשה להגיש הודעת ההבהרה והמסמכים תוך 7 ימים.

12. ביום 22/11/2021 הגישה העוררת דוחות סיכומי הדיווח לשנים 2017-2021.

13. משלא הוגשה הודעת הבהרה מטעם המשיבה בהתאם להחלטת הוועדה מיום 18/11/2021, ואף לא בקשה למתן ארכה להגשת הודעת ההבהרה, הורתה הוועדה ביום 02/12/2021 למשיבה להגיש הודעת הבהרה באופן מידי, ולכל המאוחר עד ליום 07/12/2021.

14. נכון לכתיבת שורות אלו, טרם הוגשה הודעת הבהרה מטעם המשיבה.

<u>דיון והכרעה</u>

15. לאחר עיון בטענות העוררת והמשיבה, כפי שבאו לידי ביטוי בכתבי הטענות והנספחים להם, החליטה הוועדה לדון ולהחליט בערר על פי הטענות והראיות שהוגשו בכתב בלבד, וזאת מכוח הוראות תקנה 9(1) לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמנהל בוועדת הערר), התשפ"א- 2020, ולאחר שהוועדה הגיעה לכלל מסקנה ולפיה אין בבירור הערר בדרך זו כדי לפגוע בעשיית צדק בעניינם של הצדדים המתדיינים.

16. הוועדה תקדים ותציין כי לאחר בחינת טענות העוררת והמשיבה, החליטה הוועדה כי דין העררים להתקבל, ולהלן תפרט טעמיה.

17. בעקבות התפשטות נגיף הקורונה אשר החלה בחודש מרץ 2020, והמגבלות שהוטלו על המשק, הכריזה ממשלת ישראל על תכנית כלכלית נרחבת שמטרתה לסייע לעסקים לצלוח את המשבר.

18. בין יתר הצעדים שננקטו הוא סיוע לעסקים באמצעות מנגנון להחזר הוצאות קבועות. מדובר בהחלטת ממשלה שהתקבלה ביום 24/04/2020 במסגרת החלטה מספר 5015 (להלן: "**החלטת הממשלה**"), ואשר עוגנה בהמשך בחקיקה במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי.

19. סעיף 8 לחוק התכנית לסיוע כלכלי אימץ את התנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה לזכאות עוסק לקבלת המענק, ובסעיף 8(3) נקבע כי יש להתקיים קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש.

20. בשל ההשפעה הכלכלית הנרחבת של התפשטות נגיף הקורונה על ענפים שונים במשק הישראלי, סבורה הוועדה שבכל הנוגע למענקי הסיוע הנוכחיים, ביקש המחוקק להקל על ציבור העוסקים ולפשט את הליכי המענקים. במילים אחרות, די לעוסק בהוכחת הירידה הנדרשת במחזורי העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2019, כדי לעמוד בנטל הנדרש לצורך קבלת המענק. עם זאת, מדובר בהנחה עובדתית הניתנת לסתירה. כאשר קיימים נתונים הסותרים הנחה עובדתית זו, מוטל על מבקש המענק הנטל להוכחת קיומו של קשר בין הירידה במחזורי העסקאות בתקופת המענק לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה. ראו בהקשר לסוגיית הקשר הסיבתי את החלטות ועדות הערר בתיקי ערר 21-1007 **יתד טכנולוגיות נ' רשות המסים**, ניתן ביום 8.3.2021; ערר 21-1137 **מ. מוסיקה פלוס בע"מ נ' רשות המסים**, ניתן ביום 12.7.2021; ערר 1005-21 **טי ג'את סיסטמס** 2006 **נ' רשות המסים**, ניתן ביום 9.3.2021; ערר 21-1268 **נ.ע. הנדסה ייזמות** (2001) **בע"מ נ' רשות המסים**, (ניתן ביום 22.8.2021).

21. למשיבה מספר טענות, אשר סותרות, לגישתה, את ההנחה העובדתית בדבר קיומו של קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות, לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה. המשיבה טענה כי בעניינה של העוררת לא חלה ירידה במחזורי העסקאות, שכן בחודש מרץ 2020 דיווחה העוררת על מחזור עסקאות בסך כ- 1.7 מיליון ₪, למרות שבאותו חודש הוטל סגר על הציבור. המשיבה הוסיפה וטענה כי, ככל הנראה, העוררת דחתה דיווח על עסקאות מחודש אפריל 2020, לחודש מאי 2020. כמו כן, טענה המשיבה כי מחזורי עסקאותיה של העוררת בשנים 2018-2020, הם תנודתיים, ובשל כך אין לקבוע כי הירידה במחזור העסקאות שלה העוררת בתקופת הזכאות, קשורה להתפשטות נגיף הקורונה, ולא לתנודתיות המאפיינת את מחזורי עסקאותיה של העוררת.

22. לאחר ששקלנו טענות המשיבה, ועיינו בנתוני הדיווח על עסקאותיה של העוררת, הגענו לכלל מסקנה כי אין בידינו לקבל טענות המשיבה, כנימוקים המצדיקים העברת נטל ההוכחה אל העוררת. להלן נפרט טעמינו לכך.

23. שקלנו טענת המשיבה ולפיה בעניינה של העוררת לא חלה ירידה במחזורי העסקאות שכן בחודש מרץ 2020 דיווחה העוררת על מחזור עסקאות בסך 1.7 מיליון ₪, כאשר, לטענת המשיבה, באותו חודש הוטל סגר על הציבור, וחל איסור על הפעלת בתי קולנוע. ואולם, לא ירדנו לסוף דעתה של המשיבה ביחס לרלוונטיות של הטענה לתקופות הזכאות נושא תיקי

הערר, ונדמה כי המשיבה מתעלמת מהעובדה שההכרזה על ביטול אירועי תרבות הפנאי, ובכלל זה סגירת אולמות הקולנוע, הייתה ביום 14/03/2020.

24. אף ביחס לטענה בדבר דחיית דיווח על עסקאות שהיו לעוררת בחודש אפריל 2020 לחודש מאי 2020, ניכר כי הטענה עלתה מבלי שבוצעה בדיקה יסודית של מחזורי העסקאות של העוררת לחודשים אפריל ומאי 2020. המשיבה הסתפקה בהסקת מסקנה, ספק אם היא מבוססת, ולפיה העוררת דחתה דיווח על עסקאות אשר לטענת המשיבה בוצעו בחודש אפריל 2020, לחודש מאי 2020. אף המשיבה בעצמה טענה את הטענה בלשון רפה, ותוך שימוש במונח "ככל הנראה", המצביע על הערכה בלבד.

25. כמו כן, שקלנו טענת המשיבה בדבר תנודתיות מחזורי עסקאותיה של העוררת, ועיינו בנתוני הדיווח על עסקאות של העוררת לשנים 2017-2019 ומתקשים אנו להבין על מה מתבססת עמדת המשיבה ולפיה מחזורי עסקאותיה של העוררת מתאפיינים בתנודתיות. בתיק ערר 21-1277 **נורט' סטאר טכנולוגיות בע"מ נ' רשות המסים** (ניתן ביום 14/10/2021), התייחסה הוועדה בהרחבה לסוגיית עסק תנודתי, ושם נקבע: "**תנודתיות: במקרים אחרים, נמצא כי מחזור ההכנסות של העסק מתאפיין בתנודתיות ובחוסר יציבות – לא מפאת שינויים ואירועים חריגים שעברו על העסק, אלא כפועל יוצא מהמודל העסקי וממתכונת הפעילות של העסק. תנודתיות עשויה לאפיין עסקים שהכנסותיהם נובעות ממתן שירותים ארוכי טווח או מפרויקטים מזדמנים. במקרים אלו, ההשוואה בין תקופה דו חודשית אחת לאחרת אינה מהווה בהכרח אינדיקציה למצבו של העסק – בהשוואה דו חודשית בלבד, גם ירידת מחזורים וגם עליית מחזורים עשויות להיות אקראיות ולא להעיד באופן מהימן על מצבו הריאלי של העסק באותה תקופה. במקרים מסוג זה, נהוג לחשב את תקופת הבסיס על פי ממוצע שנתי (וראו למשל ערר** 21-1026 **נתי זיו – סטודיו זיו בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום** 5.5.2021), **פיסקאות** 31-41; **ערר** 21-1165 **י.נ.מ ראונד טייבלז קונספטס בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום** 18.7.2021), **ראו פיסקאות** 6-4 **ופיסקה** 32)".

26. מעיון בדוחות סיכומי דיווח של העוררת בשנים האחרונות, עולה כי מחזורי עסקאותיה הם יציבים. ערים אנו לעליות וירידות שחלו במחזורי העסקאות במהלך בשנים 2017-2019, ואולם, אנו בדעה כי מדובר בעליות וירידות טבעיות, שיכולות לאפיין כל עסק, וכי אין לצפות כי עסק ישמור על מחזורי עסקאות זהים לאורך השנים. מכל מקום, לא התרשמנו כי העליות והירידות שחלו במחזורי העסקאות, הן כאלה המצביעות על תנודתיות. כמו כן, בשל אופי פעילותה העסקית של העוררת, לא התרשמנו כי הכנסותיה נובעות ממתן שירותים ארוכי טווח או מביצוע פרויקטים מזדמנים, העשויים לאפיין עסקים עם מחזורים תנודתיים.

27. מעת שהגענו למסקנותינו שפורטו, נחה דעתנו כי המשיבה לא הציגה נתונים שיש בהם לערער את ההנחה העובדתית בדבר קיומו של קשר סיבתי, וכתוצאה מכך, לא מצאנו

להעביר את נטל ההוכחה לקיומו של קשר סיבתי אל העוררת. למעלה מן הצורך נציין כי אף לא מצאנו כי היה מקום לחשב מחזורי העסקאות בתקופת הבסיס ובתקופת הזכאות בהתאם לממוצע מחזורי העסקאות השנתיים. במילים אחרות, אנו קובעים כי בעניינה של העוררת, מתקיים קשר סיבתי בין הירידה במחזורי העסקאות בתקופת הזכאות, בהשוואה למחזורי העסקאות בתקופת הבסיס, לבין התפשטות נגיף הקורונה, ועל כן היא זכאית למענקים לתקופות הזכאות נושא תיקי הערר.

28. בשולי הדברים, אם כי לא בשולי חשיבותם, מצאנו להעיר על התנהלות המשיבה, ועל עמדתה בתיקי הערר. המשיבה הגישה כתבי תשובה שבמסגרתן התייחסה בצורה תמציתית ביותר לטענות העוררת שעלו בכתבי הערר. המשיבה לא טרחה לנמק את עמדתה בתיקי הערר, ותגובתה לטענות העוררת התמצו בשתי פסקאות בלבד (פסקאות 21 ו-22 לכתב התשובה).

29. יתרה מכך, עמדתה של המשיבה אשר צוינה במסגרת ההחלטות בהשגות, היא כי מחזורי עסקאותיה של העוררת הם תנודתיים, ועל כן יש לחשב מחזורי העסקאות בתקופות הבסיס וכן בתקופות הזכאות בהתאם לממוצע שנתי. במסגרת החלטת הוועדה בעניין דוד זכריה, צוין כי המשיבה הבהירה שרק במקרים חריגים היא מבקשת לחשב מחזור עסקאות בתקופת הזכאות בהתאם לממוצע שנתי. לפיכך, סברנו כי בתיקי הערר שבפנינו, היה על המשיבה לנמק עמדתה בדבר התנודתיות והצורך בעריכת ממוצע למחזורי העסקאות השנתיים, ואולם, למרבה הצער, המשיבה לא רק שלא טרחה לנמק עמדתה, אלא אף "העתיקה" את נוסח החלטותיה בהשגות, "והדביקה" אותו בסעיף 22 לכתב התשובה, מבלי להוסיף עליו כל נימוק. אף לאחר שהמשיבה התבקשה לנמק עמדתה שבסעיף 22 לכתב התשובה, התעלמה המשיבה מהחלטות הוועדה מיום 18/11/2021 ומיום 02/12/2021, ולא מילאה אחריהן.

<u>סוף דבר</u>

30. נוכח כל האמור לעיל, אנו מורים כי דין העררים להתקבל, וכן מורים למשיבה לשלם לעוררת מענקים בסכומים המפורטים לעיל:

א. 301,261 ₪ בגין מענק לחודשים ספטמבר – אוקטובר 2020, וזאת בהתאם לתחשיב שצורף כנספח לכתב הערר בתיק ערר 21-1710.

ב. 177,091 ₪ בגין מענק לחודשים נובמבר – דצמבר 2020, וזאת בהתאם לתחשיב שצורף כנספח לכתב הערר בתיק ערר 21-1722.

ג. 132,007 ₪ בגין מענק לחודשים ינואר – פברואר 2021, וזאת בהתאם לתחשיב שצורף כנספח לכתב הערר בתיק ערר 21-1731.

ד. 143,434 ₪ בגין מענק לחודשים מרץ – אפריל 2021, וזאת בהתאם לתחשיב שצורף כנספח לכתב הערר בתיק ערר 21-1710.

31. בשל התנהלות המשיבה, והימשכות ההליכים שנגרמה כתוצאה ממנה, תישא המשיבה בהוצאות העוררת בסך 3,000 ₪.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 **יום.**

ניתנה היום, י"ד טבת תשפ"ב, 18/12/2021, **בהעדר הצדדים.**

מוחמד מולא, עו"ד
יו"ר הוועדה

ראאד חג' יחיא, רו"ח
חבר הוועדה